

[Dose.]

Man har i årenes løb haft en meget besværlig vej at gå, som jeg også nævnte før, når man skulle søge hjælp. Det, det i første omgang drejer sig om, når man søger denne hjælp, er jo alle de erklæringer, som man fra forskellig side mener skulle være nødvendige. Det er en utrolig lang ventetid, disse erklæringer medfører, når der søges om en protese eller andre hjælpemidler efter det for tiden herskende system. En ansøgning skal gå over socialkontoret, over sygekasserne og direktoratet for sygekassevesenet for til slut at havne i invalideforsikringsretten. Til tider tager det år at få det klaret, og formentlig ville det kunne gå bedre, hvis man overlod administrationen af protesespørgsmål til sygekasserne, men det må ganske naturligt — det understreger jeg, og det er man også enig om — ske under invalideforsikringsrettens tilsyn og dens vejledning, og jeg tror at kunne sige, at man også her vil møde sygekassedirektoratets velvillige hjælp til en ordning.

Jeg nævnte før problemet om helbreds-betingelserne. I forbindelse med dette har vi spørgsmålet om dagpenge. Embedsmandudvalget har sendt dette spørgsmål videre til det siddende sygekasseforsikringsudvalg, og man må håbe, og jeg vil også gerne anbefale, at man dør til sin tid foreslår, at de invaliderede bliver ligestillede med sygekassemedlemmer i almindelighed. Der er, tror jeg at kunne sige, i praksis ikke brug for den skillelinie, der her er tale om. Således som vor folkeforsikring er udviklet, og som den virker i praksis, er det i virkeligheden kun hemmende og ikke på nogen måde besparende, såvidt jeg kan se, at opretholde denne skillelinie.

Det er en fordel, og det må hilses med glæde, at det nye forslag forudsætter en ændring af folkeforsikringslovens § 24, så at den fremefter vil kunne administreres i overensstemmelse med det, som jeg mente oprindeligt var hensigten, d. v. s. at de fornødne proteser og andre hjælpemidler skal kunne ydes, selvom ydelsen ikke har erhvervmæssig betydning. Der har i tidens løb været adskillige tragedier, når der var tale om at få bevilget en paryk, et kunstigt ben eller en kunstig arm, ting, som disse mennesker tidligere har kunnet få, men som de en dag ikke mere kan få, fordi de ikke har erhvervmæssig betydning. Jeg tror, at adskillige misforståelser og adskillig bitterhed vil fjernes, når man ændrer loven på dette punkt, og det anser jeg for at være et af de virkelige goder, en af de ting, der virkelig kommer til at

spille en rolle, selvom dette protesespørgsmål ikke berører nogen stor del af befolkningen.

Der er et enkelt forhold, jeg samtidig vil pege på. Det er spørgsmålet om de invaliderede, der får hjælp i alderen 15—18 år. De samvirkende Invalideorganisationer har foreslået, at denne hjælp tildeles alle dem, som der i henhold til nu-gældende lov nægtes optagelse i invalideforsikringen, når de fylder 18 år, på hvilket tidspunkt hjælpen til dem standser. Dette forslag er det altså ikke lykkedes at få igennem, men det vil være ønskeligt, at man får mulighed for at komme dem til hjælp, der er så hårdt invaliderede, at de ikke ved 18 års alderen kan komme ind i den almindelige forsikring. Det er givet, at dette forhold klares ved sygekassernes forslag til det udvalg, der sidder, om at stryge helbreds-betingelserne for optagelse i syge- og invalideforsikringen.

Det vil formentlig være rigtigt, når jeg som en afslutning på disse bemærkninger peger på, at når lovændringen har været praktiseret et stykke tid og det har vist sig, hvordan den virker, vil det være naturligt at tage invalidespørgsmålet op igen. Socialministeren og embedsmændene må nu se, hvor vidt loven går, hvordan den virker i praksis, og eventuelt må der til sin tid nedsættes en alsidigt sammensat kommission, der kan tage hele invalideproblemet op til undersøgelse. Der er jo sket en del siden 1933, og der er sket en del, der virkelig kommer til at spille en rolle. Måske skulle man i samfundet i højere grad se at komme ind på den opfattelse, at et af et velordnet samfunds største aktiver er en rationel, velordnet sociallovgivning, som hindrer, at der bagefter skal betales, fordi man ikke i rette tid har set sig for. Det vil være naturligt, at man også undersøger, hvor meget der er tjent ved at indføre formålstjenlige foranstaltninger, så at man ikke altid blot taler om udgifter, men også på bred basis undersøger, hvor meget man i virkeligheden tjener ved at hjælpe disse mennesker. Der har været foretaget undersøgelser andre steder. F. eks. i Finland er man gået meget vidt i retning af gennem arbejdsterapi at sætte mennesker, det ikke har deres fulde arbejdskraft, i stand til at lære et erhverv. Man har opretter hele fabrikker og hele fabriksdistrikter på denne måde, og jeg vil tro, at man fremover i højere grad end at opfatte denne lovgivning blot som en hjælp vil opfatte den som det, jeg begyndte med at sige, og som jeg tror